

Tuần 4 tiết 5

BÀI 6: BIỆN PHÁP SỬ DỤNG, CẢI TẠO VÀ BẢO VỆ ĐẤT

A. HƯỚNG DẪN HỌC SINH TỰ TÌM HIỂU BÀI

I. Vì sao phải sử dụng đất hợp lí?

Các em đọc phần thông tin mục I SGK và hỏi:

Nhu cầu về lương thực và thực phẩm ở nước ta hiện nay như thế nào? Vì sao?

→ Dân số tăng thì nhu cầu lương thực, thực phẩm tăng

Chúng ta mở rộng đô thị diện tích đất trồng trọt sẽ như thế nào?

→ Diện tích đất trồng trọt giảm

Tình trạng đất trồng trọt hiện nay?

→ Đất trồng ngày càng xấu đi do độ phì nhiêu của đất ngày càng giảm (Tập quán canh tác lạc hậu)

Làm thế nào để cây trồng vừa cho năng suất cao, đảm bảo ổn định lương thực, thực phẩm mà vẫn đảm bảo độ phì nhiêu của đất?

→ Cải tạo và sử dụng hợp lí

Vì sao phải sử dụng đất hợp lí?

→ Do nhu cầu lương thực, thực phẩm ngày càng tăng mà diện tích đất trồng trọt có hạn.

Để duy trì độ phì nhiêu cho đất đảm bảo cây trồng luôn cho năng suất cao.

Để sử dụng đất hợp lí, chúng ta cần áp dụng những biện pháp nào?

Hoàn thành nội dung bảng sau

Biện pháp sử dụng đất	Mục đích
Thâm canh tăng vụ	
Không bỏ đất hoang	
Chọn cây trồng phù hợp với đất	
Vừa sử dụng đất, vừa cải tạo	

→ Gợi ý:

Biện pháp sử dụng đất	Mục đích
-----------------------	----------

Thâm canh tăng vụ	Tăng năng suất, sản lượng
Không bỏ đất hoang	Chống xói mòn
Chọn cây trồng phù hợp với đất	Tạo điều kiện cho cây phát triển mạnh
Vừa sử dụng đất, vừa cải tạo	Cung cấp chất dinh dưỡng cho đất

→ Biện pháp vừa sử dụng, vừa cải tạo thường áp dụng đối với những vùng đất mới khai hoang hoặc mới lấn ra biển. Đối với những vùng đất này, không nên chờ đến khi cải tạo xong mới sử dụng mà phải sử dụng ngay để sớm thu hoạch.

II. Biện pháp cải tạo và bảo vệ đất:

Tại sao ta phải cải tạo đất?

→ Vì có những nơi đất có những tính chất xấu như: chua, mặn, bạc màu... nên cần phải cải tạo mới sử dụng có hiệu quả được.

+ Đất xám bạc màu: nghèo dinh dưỡng, tầng đất mặt rất mỏng, đất thường chua.

+ Đất mặn: có nồng độ muối tương đối cao, cây trồng không sống được trừ các cây chịu mặn

(đước, sú, vẹt, cóc,...)

+ Đất phèn: Đất rất chua chứa nhiều muối phèn gây độc hại cho cây trồng.

Các biện pháp cải tạo thường áp dụng cho loại đất nào?

Biện pháp cải tạo đất	Áp dụng cho loại đất
- Cày sâu, bừa kĩ, bón phân hữu cơ. - Làm ruộng bậc thang. - Trồng xen cây nông nghiệp giữa các cây phân xanh. - Cày sâu, bừa sục, giữ nước liên tục, thay nước thường xuyên. - Bón vôi.	

→ Gợi ý:

Biện pháp cải tạo đất	Áp dụng cho loại đất
- Cày sâu, bừa kĩ, bón phân hữu cơ.	- Đất xám bạc màu.
- Làm ruộng bậc thang.	- Đất dốc (đồi, núi).
- Trồng xen cây nông nghiệp giữa các cây phân xanh.	- Đất dốc đồi núi.
- Cày sâu, bừa sục, giữ nước liên tục, thay nước thường xuyên.	- Đất phèn.
- Bón vôi.	- Đất phèn.

Qua đó thì cho biết những biện pháp nào thường dùng để cải tạo và bảo vệ đất?

→ Các biện pháp thường dùng: canh tác, thủy lợi, bón phân.

B. NỘI DUNG BÀI HỌC

I. Vì sao phải sử dụng đất hợp lí?

Do dân số tăng nhanh dẫn đến nhu cầu lương thực, thực phẩm tăng theo, trong khi đó diện tích đất trồng trọt có hạn , vì vậy phải sử dụng đất hợp lí.

Biện pháp sử dụng đất	Mục đích
Thâm canh tăng vụ	Tăng năng suất, sản lượng
Không bỏ đất hoang	Chống xói mòn
Chọn cây trồng phù hợp với đất	Tạo điều kiện cho cây phát triển mạnh
Vừa sử dụng đất, vừa cải tạo	Cung cấp chất dinh dưỡng cho đất

II. Biện pháp cải tạo và bảo vệ đất:

Những biện pháp thường dùng để cải tạo và bảo vệ đất là canh tác, thủy lợi và bón phân.

C. BÀI TẬP

Câu 1: Vì sao phải cải tạo đất?

Câu 2: Nếu có một khu đất vừa dốc, vừa xói mòn, em có thể làm thế nào để khu đất này không những bị bỏ hoang mà còn ngày càng cho năng suất và chất lượng nông sản cao?